

Waarom is vrije keuze voor de basisregeling of basisPlusregeling niet mogelijk: juridische uitleg

Een aantal leden van DPF gaf op de Algemene Ledenvergadering van DPF in mei aan dat zij willen kunnen kiezen in welke regeling zij deelnemen, de basisregeling of de basisPlusregeling. Op die ALV lichtte de voorzitter van DPF toe dat dit niet mogelijk is. Wij mogen wettelijk maar één **verplichte** pensioenregeling aanbieden en dat is sinds 1 januari 2011 de basisPlusregeling. De oude basisregeling is gesloten.

De voorzitter van DPF had deze vraag voorgelegd aan de jurist van ons pensioenfonds. Daarnaast heeft SPF in opdracht van DPF twee externe pensioenadvocatenbureaus gevraagd te onderzoeken of SPF inderdaad maar één verplichte pensioenregeling mag aanbieden. Dit om alle twijfel weg te nemen. De advocatenbureaus Houthoff Buruma en Gommer & Partners Pensioenadvocaten zijn hiervoor benaderd. Hieronder leest u wat hun conclusie is en waar zij die op baseren.

Uitleg juridische positie SPF-regeling tbv ALV

1. SPF is een verplichtgesteld beroepspensioenfonds: wat betekent dat?

De Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) bepaalt in artikel 5 dat de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het deelnemen in een beroepspensioenregeling voor een bepaalde groep van beroepsgenoten verplicht kan stellen. Daartoe moet dan een aanvraag worden gedaan door een beroepspensioenvereniging die naar het oordeel van de minister een belangrijke meerderheid van de beroepsgenoten vertegenwoordigt (draagvlak).

De draagvlakstoetsing is verricht door de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten (DPF). Elke beroepsgenoot kan daarvan lid worden en zo bijdragen aan het draagvlak voor de pensioenregeling. De overheid toetst iedere 5 jaar via DPF of er voldoende draagvlak is voor de verplichte regeling. Dat is het geval bij tenminste 60% van de beroepsgenoten die lid zijn van de Deelnemersvereniging.

De verplichtstelling bestaat sinds 1978. De laatste toetsing is gedaan in 2013 en is door het ministerie akkoord bevonden in mei 2014. De volgende reguliere draagvlaktoetsing is dus in 2018.

Zolang de verplichtstelling bestaat, zijn alle beroepsgenoten verplicht deelnemer aan de regeling.

2. Hoe komt de pensioenregeling tot stand?

De taakverdeling tussen SPF en DPF is als volgt:

-DPF bepaalt de *inhoud* van de pensioenregeling. Zij laat zich leiden door de wensen vanuit de beroepsgroep via de Deelnemersvereniging (ALV). Daarbij staat DPF uiteraard juridisch, actuair en financieel advies ter beschikking.

-SPF beoordeelt of de regeling aan alle eisen van wet- en regelgeving voldoet en of de regeling uitvoerbaar is. Vervolgens is SPF verantwoordelijk voor de *uitvoering*.

3. Mag een beroepspensioenfonds meerdere verplichtgestelde pensioenregelingen uitvoeren?

Hiervoor gelden de bepalingen in de Wvb, in het bijzonder artikel 23.

Een belangrijk onderdeel van een beroepspensioenregeling is de solidariteit tussen de deelnemers. Artikel 23 Wvb bepaalt dat de premie voor iedere deelnemer gelijk dient te zijn, dan wel een gelijk percentage bedraagt van de gerealiseerde omzet, het gerealiseerde inkomen of loon. Met een gelijke premie wordt de doorsneepremie bedoeld. Deze is voor iedere deelnemer ongeacht leeftijd, geslacht of gezondheid gelijk.

In de Memorie van Toelichting bij het artikel is bepaald dat in het geval van een verplichtstelling van een beroepspensioenregeling, er sprake is van één regeling met bijbehorende premie voor één omschreven deelnemersgroep. Die deelnemersgroep kan eventueel wel bestaan uit meerdere beroepsgroepen, maar het betreft één verplichtgestelde regeling. Voor die ene regeling kunnen niet meerdere doorsneepremies berekend worden.

Hieruit volgt de conclusie dat het níet mogelijk is om voor dezelfde groep van beroepsgenoten gelijktijdig twee verschillende pensioenregelingen verplicht te stellen. Een fonds mag dus geen keuze bieden tussen 2 actieve verplichtgestelde pensioenregelingen. Het bestuur van SPF moet de regeling conform wet- en regelgeving uitvoeren; daarop wordt toegezien door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en De Nederlandsche Bank (DNB).

Onderzoek alternatieven?

In 2011 en ook weer dit jaar zijn aanpassingen onderzocht op de basisPlusregeling. Deze aanpassingen zouden voor een bepaalde, nader te definiëren groep beroepsgenoten een lagere premie betekenen:

- in de eerste 5 jaren na de start van de deelname via een opbouwmodel stapsgewijs toegroeien naar de volledige premie;
- tijdens de masterstudie een lagere premie betalen;
- deelnemers de mogelijkheid geven om naar keuze 33%, 22% of 11% minder te betalen dan de volledige premie in de basisPlusregeling;
- aan de hand van leeftijd en/of inkomen een aantal jaren deelnemen in een regeling met een lagere doorsneepremie en na die periode of na stijging van het inkomen verplicht overgaan naar de basisPlusregeling met volledige premie.

Al deze varianten worden geblokkeerd door artikel 23 Wvb en de toelichting daarop: er zou dan niet meer sprake zijn van één verplichte regeling met één doorsneepremie voor alle deelnemers.

Overgangsregeling

Er wordt wel op gewezen dat binnen SPF nu feitelijk 2 verplichtgestelde regelingen worden uitgevoerd, namelijk de Basisregeling voor beroepsgenoten die daarin voor 1 januari 2011 al pensioen opbouwden, en de basisPlusregeling voor nieuwe toetreders vanaf 1 januari 2011. Is dat dan niet in strijd met de wet? Deze situatie is terug te voeren op de noodzakelijke overgangsregeling. De basisregeling was en is een zeer beperkte pensioenregeling qua pensioenopbouw. Veel daarin deelnemende beroepsgenoten hebben zich dat gerealiseerd en bouwden daarnaast op allerlei andere wijzen aanvullend pensioen op. Verplichte deelname aan de basisPlusregeling zou voor die groep hebben betekend dat zij een bovenmatig pensioen gingen opbouwen. Daartoe kan een pensioenfonds niet verplichten, en daarom is de overgangsregeling in het leven geroepen. Noch SZW noch DNB hebben daartegen bezwaar gemaakt.